

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI INSPEKTORAT

P/22710888

KLASA: 351-01/23-13/89

URBROJ: 443-01-16-24-2

Zagreb, 15. siječnja 2024. godine

HRVATSKI SABOR
Odbor za zaštitu okoliša i prirodu
n/p Sandre Benčić,
predsjednice Odbora

PREDMET: Tematska sjednica Odbora za zaštitu okoliša i prirode s temom „Problematika požara u Drava Internationalu te sličnih događaja na oporabilištima otpada“
- informacija, dostavlja se

Veza: KLASA: 351-01/23-01/11, URBROJ: 6521-29-23-01 od 13. prosinca 2023.

Poštovana,

priloženo se dostavljaju informacije za tematsku sjednicu Odbora za zaštitu okoliša i prirode s temom „Problematika požara u Drava Internationalu, kako slijedi;

Inspekcija zaštite okoliša Državnog inspektorata je odmah nakon gašenja požara u tvrtki Drava International d.o.o. na lokaciji Zapadno predgrađe 21 u Osijeku, započela očevid zajedno s drugim nadležnim službama, te je putem ovlaštenog laboratorija Nastavnog zavoda za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar izuzela uzorke s predmetne lokacije.

Rezultati analiza izuzetih uzoraka opožarenog i izgorjelog otpada zadovoljavaju uvjete za termičku obradu otpada, a ostali uzorci otpada zadovoljavaju uvjete za odlaganje na odlagališta neopasnog otpada. Uzorci tla analizirani su na dioksine, teške metale i ugljikovodike i zadovoljavaju Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja.

Nadzorom je utvrđeno da za gospodarenje otpadom na lokaciji Zapadno predgrađe 21 u Osijeku, tvrtka Drava International d.o.o. Osijek, posjeduje Dozvolu za gospodarenje otpadom, KLASA: UP/I -351-02/22, URBROJ: 2158-16/33-22-1 od 10. listopada 2022. godine, izdanu od Upravnog odjela Osječko-baranjske županije za postupke skladištenja, razvrstavanja i uporabe za 12 vrsta otpada, na rok od 10 godina. Predmetnom dozvolom za gospodarenje

otpadom dopuštena je ukupna količina svih vrsta otpada koje se u jednom trenutku mogu držati na lokaciji od 20.000 tona, uz dopušteni kapacitet skladištenja otpada od 61.320 m³

U postupku inspekcijskog nadzora utvrđene su nepravilnosti zbog kojih su pokrenuti upravni postupci donošenjem rješenja. Izdanim rješenjima naređeno je uklanjanje izgorjelog otpada, uklanjanje odbačenog otpada u okoliš (otpadne plastike) i otpada prekrivenog zemljom, ažurno vođenje propisne evidencije o otpadu (očevidnik o nastanku i tijeku otpada e-ONTO), a zbog obavljanja djelatnosti tiskanja instaliranog kapaciteta potrošnje otapala više od 200 tona godišnje bez okolišne dozvole zabranjena je djelatnosti tiskanja i zabranjeno obavljanje obrade otpada u tehnološkom procesu proizvodnje piroličkog ulja (diesela) bez odgovarajućeg akta za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom.

U postupcima kontrole izvršenja donesenih rješenja utvrđeno je da su dva rješenja izvršena (uklanjanje izgorjelog otpada, te smanjenje kapaciteta tiskanja bojama koje sadrže hlapljive organske spojeve), za dva rješenja se kontinuirano provodi kontrola naređenih mjera, a jedno rješenje još nije izvršeno.

Pored rečenog, zbog rada protivno Dozvoli za gospodarenje otpadom mjerama na zapisnik naređeno je usklađenje rada s Dozvolom za gospodarenje otpadom, na način da se otpad skladišti samo na površinama označenim Elaboratom gospodarenja otpadom do maksimalne visine skladištenja do tri metra, da se količina otpadne plastike (KB 070113), višeslojne ambalaže (KB 150105) i otpadne gume i plastike (KB 191204) koje se trenutno skladište na lokaciji uskladi s količinama određenim dozvolom za gospodarenje otpadom, da se otpad skladišti odvojeno po vrsti i svojstvu, a rasuti otpad skladišti u primarnim spremnicima, te da se sav otpad koji se zaprima na lokaciji i koji nastaje oporabom označi nazivom i pripadajućim ključnim brojem otpada.

Ako nadzirana pravna osoba ne postupi po naređenim mjerama u danom roku, sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom, donosi se rješenje kojim se naređuje privremena obustava obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom s rokom za usklađenje rada s Dozvolom za gospodarenje otpadom, sukladno odredbi čl. 150. stavak 3. Zakona o gospodarenju otpadom.

Zbog utvrđenih povreda Zakona o gospodarenju otpadom, Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o zaštiti zraka i Zakona o Državnom inspektoratu, pokrenuti su prekršajni postupci protiv pravne osobe Drava International d.o.o. i odgovorne osobe u pravnoj osobi, te su izrečene novčane kazne, koje su sve plaćene u ukupnom iznosu od 152.403,80 €.

Prekršajni postupci pokrenuti su zbog obavljanje djelatnosti tiskanja bojama koje sadrže hlapive organske spojeve bez okolišne dozvole, obrade otpada u tehnološkom procesu proizvodnje piroličkog ulja (diesela) bez odgovarajućeg akta za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom, ne vođenja ažurne evidencije o otpadu odnosno očevidnika o nastanku i tijeku otpada e-ONTO, prekoračenja graničnih vrijednosti emisije hlapivih organskih spojeva na ispustu jednog tiskarskog stroja, ne dostave točnih i ažurnih podataka o otpadu u Registar onečišćavanja okoliša za 2022. godinu, zbog toga što se ne prilaže Izjava o sukladnosti uz pošiljku kojoj se ukida status otpada i zbog neizvršenja rješenja u danom roku kojim je naređeno uklanjanje izgorjelog otpada.

Nadležnom Državnom odvjetništvu podnesena je kaznena prijava zbog osnovane sumnje na počinjenje kaznenog djela iz čl. 196. stavka 2. Kaznenog zakona zbog odbacivanja otpada u okoliš („Narodne novine“ br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22 i 114/23).

Vodopravna inspekcija Državnog inspektorata utvrdila je da pravna osoba ispušta otpadne vode bez vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda, za što je donijela rješenje od zabrani ispuštanja otpadnih voda bez vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda, te je izdala prekršajni nalog uz izrečenu novčanu kaznu za pravnu osobu Drava International d.o.o. i odgovornu osobu u pravnoj osobi, a koja je plaćena u iznosu od 15.213,34 €. Pravna osoba Drava International d.o.o. ishodila je vodopravnu dozvolu za ispuštanje otpadnih voda u studenom 2023. godine.

Poljoprivredna, sanitarna i veterinarska inspekcija Državnog inspektorata provodila je uzorkovanje četiri tjedna u kontinuitetu od početka požara te je ukupno uzorkovano 110 uzoraka i to 19 uzoraka voća i povrća u primarnoj proizvodnji, 11 uzoraka poljoprivrednih kultura i 10 uzoraka tla (poljoprivredna inspekcija), 40 uzoraka voća i povrća na tržištu (sanitarna inspekcija), 10 uzoraka jaja, 10 uzoraka mlijeka i 10 uzoraka hrane za životinje (veterinarska inspekcija). Uzeti uzorci analizirani su na sljedeće parametre: teški metali (olovo, kadmij i živa), policiklički aromatski ugljikovodici (PAH); dioksini, DL-poliklorirani bifenili (PCB) i NDL-PCB. Sve analize sukladno Zakonu o službenim kontrolama provedene su u ovlaštenim nacionalnim laboratorijima, a dio analiza za koje u Republici Hrvatskoj nema ovlaštenih laboratorijskih provedene su u akreditiranim laboratorijskim zemalja Europske Unije. Od ukupno analiziranih uzoraka laboratorijskim analizama utvrđeno je da su 4 uzorka nesukladna i to: tri uzorka paprike u kojima je utvrđena koncentracija kadmija iznad maksimalne dopuštene količine (MDK) i jedan uzorak jaja u kojem je utvrđena količina zbroja dioksina i DL-PCBa iznad propisane najveće dopuštene količine. Za nesukladne uzorke donesene su mjere zabrane stavljanja na tržište i naređeno neškodljivo zbrinjavanje. U svrhu visoke razine zaštite potrošača i pravodobnog poduzimanja prikladnih mjera Državni inspektorat zatražio je preliminarnu procjenu rizika na temelju rezultata uzoraka prikupljenih u prva dva tjedna i cijelovito znanstveno mišljenje o rizicima za zdravje ljudi od kemijskih opasnosti u hrani vezano za požar u tvrtki za gospodarenje otpadom od nadležnog tijela za procjenu rizika. Prema zaključku preliminarne procjene rizika ne postoji rizik za zdravje potrošača konzumacijom analiziranih vrsta hrane.

S obzirom na preporuke iz elaborata Znanstvenog mišljenja, za čije tumačenje je nadležna Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, provest će se daljnje praćenje pojavnosti određenih kontaminanta u hrani. Državni inspektorat dostavio je Znanstveno mišljenje nadležnoj upravi Ministarstva poljoprivrede na daljnje postupanje s obzirom na izradu Plana monitoringa hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje i potreban broj uzoraka.

Inspekcija rada Državnog inspektorata nadležna za nadzor propisa o zaštiti na radu je u vezi požara kod poslodavca Drava International d.o.o., Osijek, obavila inspekcijski nadzor u kojemu je utvrđeno da poslodavac nije obavio propisano ispitivanje postrojenja za proizvodnju sintetičkog dizela i da za to postrojenje ne posjeduje tehničku dokumentaciju, zbog čega je poslodavcu zabranjeno korištenje tog postrojenja. Slijedom utvrđene činjenice da je na poslovima s posebnim uvjetima rada (rukovatelj viličarem) zatečen radnik - državljanin treće zemlje koji nije ispunjavao uvjet stručne osposobljenosti za rad na viličaru niti je bio osposobljen za rad na siguran način, naređeno je udaljavanje radnika s navedenih poslova dok ne stekne stručnu osposobljenost za obavljanje navedenih poslova i dok ga se ne osposobi za rad na siguran način. Predmetno rješenje je izvršeno.

Inspekcija rada Državnog inspektorata nadležna za nadzor radnih odnosa utvrdila je da je poslodavac na dan inspekcijskog nadzora zapošljavao ukupno 510 radnika, od toga 117 stranaca (113 državljanina Nepala, jednog državljanina Indije i tri državljanina Ukrajine).

Zbog utvrđenih prekršaja iz Zakona o radu koji su se odnosili na nepravilnosti vezane uz evidenciju o radnicima i evidenciju o radnom vremenu, preraspodjelu radnog vremena, zdravstveni pregled noćnih radnika, dostavu isprava o plaći, dnevni odmor, nedonošenje općeg akta u skladu sa Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti i neimenovanje zamjenika povjerljive osobe, isplatu plaće u iznosu nižem od propisane minimalne plaće, zakašnjele prijave radnika na obvezno mirovinsko osiguranje, nepravilnosti u prijavljivanju državljanina trećih zemalja u matičnu evidenciju HZMO-a te rada državljanina treće zemlje na poslovima za koje mu nije bila izdana dozvola za boravak i rad, poslodavcu i odgovornoj osobi izdani su prekršajni nalozi u ukupnom iznosu 79.307,83 eura za pravnu osobu i 9744,50 eura za odgovornu osobu. U skladu s Prekršajnim zakonom okrivljenici su u korist državnog proračuna uplatili 2/3 iznosa izrečenih novčanih kazni, čime se smatra da su novčane kazne u cjelini plaćene.

Osim navedenih prekršajnih mjera, poslodavcu je sukladno Zakonu o radu usmenim rješenjem u zapisniku naređeno da određenim radnicima ponudi sklapanje izmjene ugovora o radu koja će sadržavati propisani sadržaj te da radnicima za koje je utvrđeno da im nije u cijelosti isplatio plaće za kolovoz i rujan 2023. dostavi dva obračuna, od kojih je jedan u kojem će biti iskazan ukupan iznos plaće, a drugi u kojem će biti iskazan iznos dijela plaće koji je bio dužan isplatiti (razlika do visine minimalne plaće), sa sadržajem u skladu s Pravilnikom o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće, otpremnine i naknade za neiskorišteni godišnji odmor. Poslodavac je postupio po navedenim rješenjima te je radnicima isplatio razliku plaće (do visine minimalne plaće).

Zbog činjenice da je u tijeku nadzora kod poslodavca radio radnik – državljanin treće zemlje na poslovima za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad, poslodavcu je sukladno Zakonu o strancima usmenim rješenjem u zapisniku izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od 30 dana. Poslodavac je u propisanom roku dostavio dokaz o uplati novčanog iznosa od 3.981,68 eura u korist Državnog proračuna zbog čega u skladu s člankom 240. stavkom 3. Zakona o strancima mjera privremene zabrane obavljanja djelatnosti nije izvršena, a izrečeno usmeno rješenje u zapisniku je ukinuto.

S poštovanjem,

GLAVNI DRŽAVNI INSPEKTOR

